

[Steen.]

maa sige til det ærede Medlem, at det er jo ikke tilstrækkeligt at lave Kunststykker, det vilde jo ogsaa være forstandigt at tænke paa, hvad man faar ud af det, og naar vi ser, hvad de to Partier, der lavede dette altsaa saa enestaaende Kunststykke, har faaet ud af det — jeg skal ikke blande mig ind i, hvordan de vil fordele Æren imellem sig —, haaber jeg, man vil forstaa mig, naar jeg siger, at det Kunststykke opfordrer i hvert Fald ikke til Efterfølgelse.

I øvrigt vil jeg ved Bedømmelsen af Situationen gerne sige, at der er en Ting, som jeg ønsker straks at slaa fast, og jeg haaber at kunne gøre det uden at blive imødegaaet fra nogen Side, og det er, at den Mistanke, man i Agitationen forud for Landstingsvalget udkastede mod Regeringspartierne: at hvis de to Regeringspartier fik Flertallet ogsaa i Landstinget, saa vilde de føre en helt anden Politik end den, vi søgte og altsaa ogsaa fik Vælgerbefolkningens Tilslutning til, den Mistanke var urigtig. Ingen af de Love, der er gennemført, kan anføres som Bevis for Paastandens Rigtighed, alle vidner de imod. Men stillet over for denne Kendsgerning har man forsøgt at rette en Kritik imod os paa en helt anden Linie, en Kritik, der gaar ud paa at sige: Ja, men hvad er nu dette her, der sker jo ingenting, hvad nøler I efter? Nu har I jo Flertallet baade i Folketinget og i Landstinget, hvorfor sørger I f. Eks. ikke for, at Tallet paa de arbejdsløse gaar ned? Hvorfor sørger I ikke for hurtigst muligt at afskaffe alle de indirekte Skatter, I var Modstandere af, da de blev indført? Men ogsaa alt dette er Udtryk for en stor Misforstaaelse. Jo, der er sket mange Ting, og der er sket mange værdifulde Ting, som vil være af den største Betydning for en god Udvikling i vort Samfund i den kommende Tid. Naar denne Rigsdagssamling har haft mange og store Spørgsmaal at beskæftige sig med, og naar den har været noget længere end normalt, er Forklaringen herpaa jo ligetil: der var gennem en Række af Aar udarbejdet Forslag vedrørende Samfundslivets forskellige Forhold, som det ikke tidligere har været muligt for os at gennemføre, men som vi nu ved de to sidste Valgdages Tilslutning fra Vælgerbefolkningen fik Mulighed for at gennemføre, og som vi ogsaa maatte føle os forpligtet til at gennemføre. Dette er derfor nu sket. Og selv om der ikke bliver et tilsvarende Antal Lovforslag i de kommende Aar, vil der dog stadig

være mange og betydningsfulde Opgaver tilbage for os at løse.

Forfatningsspørgsmaalet er nu gennem den nedsatte Kommission henvist til Partiernes Overvejelser, og efter som Tiden gaar, føler vi os aldeles overbeviste om, at den her valgte Fremgangsmaade til Spørgsmaalets Løsning var den rigtige, thi saa længe Kampen stod om Flertallet i Landstinget, ja, en Tid efter at Oppositionspartierne havde tabt dette Flertal, føledes det hos disse Partier ligesom blandt deres Tilhængere i Befolkningen, som om vi ved vort Krav om Landstingets Afskaffelse vilde tage noget fra dem, som var deres, og som de endnu havde tilbage, men jeg tror, at denne Følelse i Dag er svagere end tidligere, og jeg tror, at som Tiden gaar, vil denne Opfattelse helt forsvinde og give Plads for den Vurdering, som er den rigtige: at alle de Bestemmelser, som de to Partier i 1915 stillede som Betingelse for at medvirke til Grundlovsrevisionen, og som de jo formentlig ansaa for at være varige konservative Garantier, i Virkeligheden vil, hvis Kampen mellem os skal fortsættes paa de nuværende Forfatningsvilkaar, volde dem det største Besvær, medens de vil være en Hjælp for os i Arbejdet for at bevare og udbygge det Flertal, vi har vundet. Derfor haaber jeg, at hele Bedømmelsen af dette Forhold inden længe maa blive en saadan, at den danner et rimeligt Grundlag, paa hvilket vi i naturligt Omfang kan samles til en Løsning af Forfatningsspørgsmaalet, saaledes at den almindelige Valgret helt og fuldt anerkendes og der bliver lige Vilkaar for de forskellige Partier til at arbejde for de Ideer, som er deres.

Det har ogsaa i denne Rigsdagssamling været nødvendigt at gennemføre Skatte- love til Dækning af de ekstraordinære Udgifter, Staten har maattet paatage sig til Gennemførelse af hjælpende og mildnende Foranstaltninger for de Kredse af Befolkningen, som er ramt haardest af Tidens Vanskeligheder, og det har denne Gang været muligt at tilvejebringe disse Indtægter for Staten uden at gennemføre indirekte Skatter, som jo til Dels skal bæres af de samme Grupper af Befolkningen, som man gennem de paagældende Indtægter vil hjælpe, samt af andre, hvis Forhold ikke er væsentlig bedre. Og jeg maa sige, at jeg staar aldeles uforstaaende over for, at Venstre ikke har ment at kunne medvirke til Tilvejebringelsen af de for Statshusholdningens Førelse nødvendige Midler paa dette Grundlag. For Det radikale